

Skąd biorą się zdolności i zainteresowania dzieci?

Temat zdolności i zainteresowań, pasji w dzisiejszym świecie nie jest obcy chyba nikomu. Ludzie mówią, że dzieci są coraz bardziej zdolne, utalentowane, mają predyspozycje do różnych rzeczy. Dlaczego? Wydawać by się mogło, że to pytanie jest takie proste i każdy z pewnością nie miałby trudności aby na nie udzielić odpowiedzi, a jednak kiedy już to pytanie padnie okazuje się, że odpowiedź wcale nie jest taka oczywista. Przychodzi na myśl wiele odpowiedzi jak na przykład: geny, środowisko, kwestie finansowe, rozwój technologii itd. – która odpowiedź jest prawdziwa? Może żadna, może kilka z nich, a może wszystkie? Postaram się choć trochę przybliżyć temat zdolności i zainteresowań.

ZDOLNOŚCI

Już w starożytności zastanawiano się czy zdolności są nabyte czy wrodzone. Dziś spór ten jest nieco inny ponieważ pytanie kluczowe brzmi: Jakie są proporcje między zdolnościami wrodzonymi a nabytymi? Jak widzimy zatem jedno nie wyklucza drugiego. Dziś wiadomo, że zdolności człowieka nie są czymś stałym i niezmiennym, wręcz przeciwnie. Na rozwój zdolności ma wpływ wiele czynników zewnętrznych np. rodzina, przyjaciele, media, kultura oraz wewnętrznych jak np. właściwości wrodzone układu nerwowego, postawy, aktywność własna dziecka (tzn. to co robi w ciągu dnia z własnej inicjatywy). Jednak największy wpływ na rozwój zdolności dziecka mają niewątpliwie rodzice. Rodzic wspiera rozwój zdolności dziecka od narodzin poprzez:

- ✓ Częste mówienie do dziecka – język ułatwia komunikację, a dziecko, które się komunikuje może otrzymać więcej informacji od dorosłych
- ✓ Obecność rodzica podczas zabawy („jestem tu i patrzę”) – dziecko czuje się wówczas bezpiecznie i chętniej podejmuje nowe wyzwania
- ✓ Zachęcanie dziecka do podejmowania działań uśmiechem czy gestem
- ✓ Zachęcanie dziecka słowem do zrobienia czegoś samemu
- ✓ Gotowość do udzielenia pomocy jeżeli dziecko po próbie nie potrafi samodzielnie wykonać zadania

ZAINTERESOWANIA

Na początek chciałam zwrócić uwagę, że zainteresowanie nie jest czymś stałym, jest to zaciekawienie tematem, który interesuje nas w danym momencie. Jeżeli zainteresowanie daną rzeczą trwa dłużej przemienia się ono niejednokrotnie w hobby lub pasję. Jednak, żeby hobby czy pasja pojawiła się w życiu dzieci najpierw musi pojawić się zainteresowanie.

Dziecko najczęściej najwięcej czasu spędza z rodzicami, dlatego też to rodzice odgrywają niebagatelną rolę. Można interesować się wieloma dziedzinami jednocześnie, ponieważ nasze życie łączy ich wiele. Znajdują się w naszej codzienności choć przeważnie są one dla nas tak naturalne i oczywiste, że często nawet nie zdajemy sobie sprawy z tego, że to co dla ludzi dorosłych jest oczywiste i naturalne dla dziecka wcale takie nie jest. W jaki sposób można pobudzać zainteresowania dzieci?

- Zadając pytania typu: „Czy wiesz, że...?”
 - „ Ciekawe dlaczego...?”
 - „ Jak uważasz, dlaczego...?” itp.
- Czytając z dzieckiem książki
- Oglądając wspólnie filmy przyrodnicze
- Zabierając dziecko na wycieczki
- Rozmawiając z dzieckiem na różne tematy
-

Nie martw się jeżeli dziecko po jakimś czasie przestanie interesować się np. ptakami a będzie je interesować np. temat ryb żyjących w rzekach. Nie każde zainteresowanie przeradza się w hobby czy pasję, ale KAŻDE, nawet najkrótsze i przelotne zainteresowanie dostarcza dziecku wiedzy o otaczającym je świecie i nigdy nie wiadomo kiedy ta wiedza okaże się przydatna. A może za kilka lat dziecko przypomni sobie, że kiedyś opowiadałeś mu o Kosmosie i znów zwróci na niego swoją uwagę, tym razem na dłużej?

PAMIĘTAJ!

- **Dziecko obserwuje dorosłych i naśladuje ich ponieważ w ten sposób się uczy - Ciebie również obserwuje i naśladuje**
- **Nie wymagaj zbyt wiele od dziecka, pozwól mu również samemu odkrywać i uczyć się na własny sposób gdyż czasami zbyt wygórowane oczekiwania dorosłych zniechęcają dziecko do podejmowania dalszych działań**
- **Jeśli dziecko o coś zapyta, a Ty tego nie wiesz – nie wstydź się i powiedz: nie wiem, a następnie zaproponuj wspólne poszukiwanie odpowiedzi na to pytanie (przecież nie każdy jest chodzącą encyklopedią 😊)**

Opracowanie : Monika Mytych

Bibliografia:

1. D. Nakoneczna, Kształcenie wielostronne stymulujące rozwój uzdolnień, WSiP, Warszawa 1980.
2. W. Okoń, Nowy słownik pedagogiczny, wyd. 3 poprawione, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2001, s. 463.
3. B. Lipnicka, Kształtowanie zdolności i talentu dziecka. Wspierająca funkcja rodziców, Wydawnictwo BARBARA, Kraków 2000.
4. T. Gałkowski, Rozwijanie zdolności dziecka, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 1977.